

พฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด
SAVINGS AND BORROWING BEHAVIOR OF MEMBERS OF
SAVINGS COOPERATIVES NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT
UNIVERSITY COMPANY LIMITED

ไอลดา นียมเดชา¹ วิชิต จรุงสุจริตกุล² โสภณ ชุมทองโด³ และกาญจนพรรณ จรพงศ์⁴
Ailada Niyomdecha¹ Wichit Charungsutjaritkul² Sophon Chumtongdo³
and Kanjanapan Jarapong⁴

¹⁻⁴คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

¹⁻⁴Faculty of Management Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat
University, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand

²wichit_jar@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรกับพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด จำนวน 260 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบพรรณนาจากค่าความถี่ ร้อยละ และสถิติแบบอนุมานจากค่าไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์เป็นสมาชิกประเภทสามัญ คิดเป็นร้อยละ 100 อายุของสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.10 สมาชิกส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.40 ประเภทอัตราบรรจุของบุคลากรที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ

28.50 รองลงมาเป็นข้าราชการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 สำหรับพฤติกรรมการออมของสมาชิกมีการออมที่เป็นเงินฝากค่อนข้างน้อย มีปริมาณเงินออมต่อปีน้อยกว่า 12,000 บาทต่อปี อย่างไรก็ตามสมาชิกมีการสะสมหุ้นกว่าร้อยละ 38.50 โดยส่วนใหญ่มีค่าหุ้นต่อเดือน 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้พบว่า ปัจจัยลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการฝากเงินของสมาชิกในรูปของ การสะสมหุ้น เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากอู่ใจวัยเกษียณ ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการกู้ยืม ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมเงินของสมาชิกในประเภทเงินกู้สามัญทั่วไป เงินกู้สามัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และประเภทเงินกู้เพื่อการเกษตรด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม, การกู้ยืม, สหกรณ์ออมทรัพย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ABSTRACT

This research aims to examine (1) the saving and borrowing behaviors of cooperative members and (2) the relationship between personnel work characteristics and the saving and borrowing behaviors of these cooperative members. Utilizing a quantitative research method, data were collected through questionnaires administered to 260 members of the Nakhon Si Thammarat Rajabhat University Savings Cooperative Limited, selected via simple random sampling. The data analysis employed descriptive statistics, including frequency and percentage, as well as inferential statistics, specifically the Chi-square test. The findings revealed that all members of the cooperative were classified as

ordinary members, constituting 100% of the sample. The majority of members were aged between 31 and 40 years, comprising 38.10%. Most members were married, accounting for 75.40%. Additionally, a significant portion of the membership consisted of university employees, with 74 individuals representing 28.50%, followed by civil servants at 54 individuals or 20.80%. Regarding saving behaviors, members tended to save substantial amounts in the form of deposits, with annual savings typically less than 12,000 baht. Nevertheless, members accumulated shares exceeding 38.50%, with many holding monthly share values between 1,001 and 2,000 baht. Moreover, the study found a significant relationship between the work characteristics of personnel and members' deposits in stock accumulation, special savings deposits, and retirement savings deposits, all at a statistical significance level of 0.05. Similarly, the work characteristics of personnel were significantly associated with members' borrowing behaviors in general loan categories, loans for quality of life development, and housing loans, also at a significance level of 0.05..

Keywords : Behavior, Savings, Borrowing, Savings cooperatives

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2566 นั้น ข้อมูลจากศูนย์วิจัยกสิกรไทย พบว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนอาจสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ จนอยู่ที่กรอบร้อยละ 91.0 ต่อจีดีพี ซึ่งยังคงเป็นระดับไม่ยั่งยืนและต้องเฝ้าระวัง อย่างไรก็ตามการเดินหน้าแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนของ ธนาคารแห่งประเทศไทยที่ทยอยมีความชัดเจน

มากขึ้นนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี และน่าจะมีส่วนช่วยทำให้แรงกดดันต่อสถานการณ์หนี้ครัวเรือนของไทยทยอยคลายตัวลง แต่คงต้องยอมรับว่าโจทย์หนี้ครัวเรือนไทยในระยะข้างหน้ายังมีความซับซ้อน เพราะเกี่ยวข้องกับประเด็นด้านรายได้และพฤติกรรมการก่อหนี้ของภาคครัวเรือน และโครงสร้างประชากรไทยซึ่งมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์ ที่อาจส่งผลทำให้ครัวเรือนมีข้อจำกัดในการแก้หนี้มากขึ้น ปัจจัยที่ส่งผลให้หนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นนั้นมาจากการที่หนี้ส่วนใหญ่ของคนไทยเป็นสินเชื่อที่อาจไม่สร้างรายได้ (non-productive loan) โดยร้อยละ 69 ของบัญชีหนี้ครัวเรือนทั้งหมดเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิต (ข้อมูล ณ ไตรมาส 3 ปี 2565) ซึ่งมักเป็นหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ใช้แล้วหมดไป ไม่ช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในอนาคต และยังมีระยะผ่อนสั้นแต่ดอกเบี้ยสูง ทำให้มีภาระผ่อนต่อเดือนที่สูงต่างจากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ถึงแม้จะมีสัดส่วนยอดหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีที่สูงใกล้เคียงกับไทย แต่ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่สามารถสร้างรายได้หรือความมั่นคงได้ นอกจากนี้หนี้ส่วนใหญ่อยู่กับกลุ่มผู้ที่มีปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ ปัจจุบันคนไทยกว่า 5.8 ล้านคนกำลังมีหนี้เสีย (ซึ่งคิดเป็น 1 ใน 5 ของคนไทยที่เป็นหนี้) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อส่วนบุคคล (ข้อมูล ณ ไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2565 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2566) และสำหรับการเป็นหนี้ในภาคสหกรณ์นั้น จากรายงานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่แสดงเงินออมต่อหนี้ของสมาชิกและเงินออมเฉลี่ยกับหนี้เฉลี่ยต่อสมาชิกภาคสหกรณ์ไทย พบว่า ประมาณร้อยละ 85 เงินออมและหนี้ของสมาชิกภาคสหกรณ์ไทยเป็นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ และจากการวิเคราะห์สัดส่วนเงินออมต่อหนี้ของสมาชิคนั้น ชุมชนสหกรณ์มีสัดส่วนเงินออมมากกว่าหนี้ของสมาชิกมากที่สุด รองลงมาเป็นสหกรณ์นอกภาคการเกษตร และสหกรณ์ออมทรัพย์ นอกจากนี้ยังพบว่า เงินออมและหนี้ของสมาชิก

ภาคสหกรณ์ไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกับเงินออมและหนี้ครัวเรือนไทย คือ เงินออมมากกว่าหนี้ ซึ่งเหตุที่ทำให้สมาชิกภาคสหกรณ์ไทยยังคงมีเงินออมมากกว่าหนี้ เนื่องจากเงินออมของสมาชิกภาคสหกรณ์ไทยส่วนใหญ่มาจากการสะสมค่าหุ้นเป็นเวลานาน และคาดการณ์ในอนาคตสมาชิกภาคสหกรณ์ไทยยังคงมีเงินออมมากกว่าหนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2565)

สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษานานาชาติ มีบุคลากรทางการศึกษาทั้งคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ จำนวน 820 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2566) โดยในมหาวิทยาลัยได้มีสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด ที่เปิดบริการให้กับสมาชิกที่เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ทั้งนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ให้บริการทางการเงินที่เสริมสร้างการออมทรัพย์ และมีบริการให้สินเชื่อตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่จำเป็น โดยมีการกำกับดูแลเป็นอย่างดีทั้งจากสหกรณ์จังหวัด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รวมถึงการตรวจสอบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก โดยในปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด มีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อใช้ในการวางแผนทางการเงิน ถึงร้อยละ 3.5 และสมาชิกจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากดังกล่าวด้วย อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้กู้ยืมเงินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่สมาชิกและครอบครัว ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สามัญ มีอัตราร้อยละ 6 ซึ่งสหกรณ์จะมีการเฉลี่ยเงินคืนจากดอกเบี้ยเงินกู้ดังกล่าวรวมถึงมีสวัสดิการอื่น ๆ ให้กับสมาชิกด้วย โดยปัจจุบันสหกรณ์มีสมาชิก 800 คน แม้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด จะให้อัตราผลตอบแทนจากการออมสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แต่ก็ยังไม่สามารถจูงใจให้สมาชิกมาออมเงินเพิ่มขึ้นได้โดยจากรายงานกิจการประจำปี 2565 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากออม

ทรัพย์สินปี 2565 มีสัดส่วนลดลงเหลือเพียงร้อยละ 4.72 จากปีก่อน และในขณะเดียวกันในปีพ.ศ. 2565 สหกรณ์มีสัญญาเงินกู้เพิ่มจากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นสัญญาเงินกู้สามัญ (สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด, 2565) แสดงให้เห็นว่าจากสัดส่วนการออมที่ลดลง และภาระหนี้สินของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้นนั้น อาจเกิดจากตัวแปรปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการหรือลักษณะการทำงานของบุคลากร เนื่องด้วยลักษณะการทำงานของบุคลากร ที่เป็นสายงานต่าง ๆ มีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ซึ่งตัวแปรนี้เป็นตัวสำคัญที่มีผลต่อการออม และการกู้ยืมเงิน โดยตามทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต (life cycle theory of consumption) โดยบุคคลที่มีอายุมักขึ้นหรือมีหน้าที่การงานดีขึ้น เขาจะมีรายได้สูงขึ้น มีระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภคทำให้สามารถออมเงินได้มากขึ้น และเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุรายได้ของบุคคลจะลดลงในขณะที่การบริโภคงยังสูงอยู่ บุคคลจะกลับมามีการออมเป็นรอบอีกครั้ง

จากสัดส่วนการออมที่ลดลง และภาระหนี้สินของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้นนั้น อาจส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ได้ เนื่องด้วยการออมเงินเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนทางการเงิน และภาระหนี้สินที่ไม่มากเกินไปจนเกินตัวเป็นสิ่งสำคัญมาก ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงมีต้องการที่ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการและการกู้เงิน รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมพันธ์กับการออมและการกู้เงินของสมาชิกกับสหกรณ์ด้วย เพราะหากสหกรณ์สามารถปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของสมาชิก ก็จะมีประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงิน ทั้งทางด้านการออมและการกู้ยืมเงินได้เหมาะสมมากขึ้น อาจส่งผลให้อัตราการกู้ยืมเงินไม่เกินตัวมากเกินไป สมาชิกมีคุณภาพชีวิตและความมั่นคงด้านการเงินที่ดีขึ้นได้ก็ทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ลดความเสี่ยง และเพิ่มประสิทธิภาพการ

ดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด
ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงาน
ของบุคลากรกับพฤติกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออม
ทรัพย์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้มีวิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
โดยใช้วิธีสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถาม โดยกำหนดให้มีวิธีการดำเนินการวิจัยที่สำคัญดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช จำกัด จำนวน 800 คนโดยพิจารณาการหาขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ตามสูตรของ Yamane ได้จำนวน
ตัวอย่างเท่ากับ 260 ตัวอย่าง โดยการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่ม
ตัวอย่างแบบง่าย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี
ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) โดย
แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ประกอบด้วยคำถามจำนวน 7 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะ (ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง) ประเภทสมาชิก และระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิก

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามในข้อมูลการทำงานของบุคลากร ทั้งสายบริหาร อาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่เป็นสมาชิกฯ ด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับประเภทของอัตราบรรจุ สายงาน อายุงาน รายได้จากเงินเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลพฤติกรรมการออมของอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่เป็นสมาชิกในสหกรณ์ฯ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 9 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ รายจ่ายรวมต่อเดือน (โดยเฉลี่ย) การสะสมทุนเรือนหุ้นกับสหกรณ์เดือน ฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ยปีละเท่าใด รูปแบบการฝากเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการกู้ยืมของอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่สมาชิกในสหกรณ์ฯ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 11 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ การกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรูปแบบต่างๆ ตามประเภทของสินเชื่อ ภาระหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Test) โดยนำร่างคำถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่เป็นอาจารย์ในหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าเท่ากับ 0.83 เป็ น ไป ต าม เก ณ ฑ์ หั ย อ ม ร ั บ ไ ด้

คือ 0.80 ขึ้นไป (Polit, D. & Hungler, B., 2004) จากนั้นได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น

2. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability Test) หลังจากการแก้ไขแบบสอบถามจากที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำหรือระบุเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยแจกจ่ายกลุ่มตามขอบเขต ได้แก่ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง. ได้ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (coefficient Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.731 (Cronbach} L. J., 1990) ซึ่งถือว่าแบบสอบถามอยู่ในระดับที่เหมาะสมสามารถเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลได้ แก้ไขแบบสอบถามในบางส่วนให้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายมากขึ้น แล้วนำไปเก็บรวบรวมจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง ณ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกที่มาใช้บริการที่สำนักงานสหกรณ์ ฯ จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ในการศึกษาลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะพฤติกรรม ทั้งการออมและกู้ยืมโดยรวมการหาค่าความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะด้านการทำงานของบุคลากร ได้แก่ รายได้จากเงินเดือน และกลุ่มงานกับพฤติกรรมการออม และการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด โดยใช้สถิติไคสแควร์

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด โดยมีข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประเภทสมาชิก สหกรณ์ และระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	92	35.40
หญิง	168	64.60
ช่วงอายุ		
21 - 30 ปี	23	8.80
31 - 40 ปี	99	38.10
41 - 50 ปี	80	30.80
51 - 60 ปี	58	22.30
สถานภาพ		
โสด	39	15.00
สมรส	196	75.40
แยกกันอยู่/หย่า/หม้าย	25	9.60
การศึกษา		
ปริญญาตรี	58	22.30
ปริญญาโท	102	39.20
ปริญญาเอก	100	38.50
ประเภทสมาชิก		
สมาชิกสามัญ	260	100.00
ประเภทอัตราบรรจุของสมาชิก		

ข้าราชการ	54	20.80
พนักงานมหาวิทยาลัย	74	28.50
พนักงานราชการ	40	15.40
พนักงานมหาวิทยาลัยตามสัญญา	11	4.20
ลูกจ้างประจำ	50	19.20
ลูกจ้างชั่วคราว	31	11.90
อายุของการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	7	2.70
ระหว่าง 1 - 5 ปี	59	22.70
ระหว่าง 6 - 10 ปี	56	21.50
ระหว่าง 11 - 15 ปี	44	16.90
มากกว่า 15 ปี	94	36.20
รวม	260	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 (2) สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี มากที่สุดจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 (3) มีสถานภาพสมรส จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 75.40 (4) สมาชิกส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท มากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 (5) สมาชิกทั้งหมดเป็นสมาชิกประเภทสามัญ คิดเป็นร้อยละ 100.00 (6) สมาชิกส่วนใหญ่มีอัตราบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมากที่สุดจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 (7) อายุการทำงานของสมาชิกมีอายุงานมากกว่า 15 ปี มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20

1.2 ข้อมูลลักษณะการทำงานของบุคลากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลลักษณะการทำงานของบุคลากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด

สายงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารระดับสูง	2	0.80
งานบริหาร	6	2.30
อาจารย์	131	50.40
เจ้าหน้าที่สำนักงาน	89	34.20
หัวหน้าหน่วยงานสำนักงาน	9	3.50
ช่างเทคนิค/งานภาคสนาม	23	8.80
รวม	260	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสายงาน
อาจารย์ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาเป็นสายงาน
เจ้าหน้าที่สำนักงาน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 สายงานช่าง
เทคนิค/งานภาคสนาม จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 หัวหน้า
หน่วยงานสำนักงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 สายงานบริหาร
จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 และสายงานผู้บริหารระดับสูง จำนวน 2
คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

**1.3 ข้อมูลการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด**

การออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด ประกอบด้วย การออมโดยฝาก
เงินกับสหกรณ์ ส่วนการกู้ยืมเงินแบ่งตามประเภทการกู้ยืมเงินสหกรณ์

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออม
ทรัพย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำกัด (คำตอบแบบหลาย
ตัวเลือก)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การออมโดยฝากเงินกับสหกรณ์		
การสะสมหุ้น	245	92.20
เงินฝากออมทรัพย์	205	75.40
เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	158	36.50
เงินฝากอู่ในใจวัยเกษียณ	129	26.90
ประเภทการกู้ยืมเงินสหกรณ์		
เงินกู้สามัญทั่วไป (ใช้บุคคลค้ำประกัน)	211	84.20
เงินกู้สามัญ (ทุนเรือนค้ำประกัน)	46	10.8
เงินกู้สามัญ (เงินฝากค้ำประกัน)	50	13.5
เงินกู้สามัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	185	20.8
เงินกู้สามัญเพื่ออเนกประสงค์	204	29.2
เงินกู้ฉุกเฉิน	192	18.5
เงินกู้พิเศษเพื่อการเกษตรสหกรณ์	29	9.6
เงินกู้พิเศษเพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ	35	6.9

จากตารางที่ 3 พบว่า (1) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการออมโดยฝากเงินกับสหกรณ์ ดังนี้ มีการสะสมหุ้น จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 92.20 รองลงมา มีการออมแบบเงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 75.40 มีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และมีเงินฝากอู่ในใจวัยเกษียณจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90 ตามลำดับ (2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการกู้ยืมเงินสหกรณ์ประเภทเงินกู้สามัญทั่วไป (ใช้บุคคลค้ำประกัน) มากที่สุด จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 84.20 รองลงมา คือ ประเภทเงินกู้สามัญเพื่ออเนกประสงค์จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ประเภทเงินกู้สามัญเพื่อพัฒนา

คุณภาพชีวิต จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ประเภทเงินกู้ฉุกเฉิน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรกับพฤติกรรมการออม และการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรกับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้สถิติสถิติไคสแควร์ มีดังนี้

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรกับการฝากเงินของสมาชิก โดยใช้สถิติสถิติไคสแควร์

รายการ	Chi Square Sig.
การฝากเงินของสมาชิกสหกรณ์กับลักษณะการทำงานของบุคลากร	
การสะสมหุ้น	0.000**
เงินฝากออมทรัพย์	0.253
เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	0.000**
เงินฝากอู่ใจวัยเกษียณ	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการฝากเงินของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้ (1) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการสะสมหุ้นของสมาชิกฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 โดยการสะสมหุ้นสหกรณ์นั้นได้รับเงินปันผลจากการถือหุ้นสหกรณ์ (2) ลักษณะการทำงานของบุคลากรไม่มีความสัมพันธ์กับเงินฝากออมทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 (3) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 (4) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมี

ความสัมพันธ์กับเงินฝากอ่อนใจวัยเกษียณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งการออมโดยการฝากเงินเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากอ่อนใจวัยเกษียณกับสหกรณ์ ด้วยการเปิดบัญชีเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น รายได้จากดอกเบี้ยนั้นได้รับการยกเว้นภาษี

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรกับการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการทำงานของบุคลากรกับการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์

รายการ	Chi Square Sig.
การกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์กับลักษณะการทำงานของบุคลากร	
จำนวนภาระหนี้สิน	0.043**
ระยะเวลาชำระหนี้	0.996
การกู้เงินประเภทเงินกู้สามัญ	0.001**
การกู้เงินกู้สามัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	0.009**
การกู้เงินเพื่อการเคหะสงเคราะห์	0.009**
การกู้ฉุกเฉิน	0.473

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมเงินของสมาชิกสหกรณ์ฯ ดังนี้ (1) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนี้สินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.043 (2) ลักษณะการทำงานของบุคลากรไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาชำระหนี้ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ เนื่องด้วยการหักเงินเพื่อชำระหนี้สหกรณ์นั้นทำการหักเงินจากบัญชีเงินเดือนของสมาชิก (3) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์การเลือกกู้เงินประเภทเงินกู้

สามัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (4) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับเงินกู้สามัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.009 (5) ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับเงินกู้พิเศษเพื่อการเคหะสงเคราะห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.009 และ (6) ลักษณะการทำงานของบุคลากรไม่มีความสัมพันธ์กับเงินกู้ฉุกเฉินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการออมและกู้ยืมเงินของสมาชิกสหกรณ์นั้น เป็นไปตามตามทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต โดยบุคคลที่มีอายุมกขึ้นหรือมีหน้าที่การงานดีขึ้น บุคคลจะมีรายได้สูงขึ้น มีระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภคทำให้สามารถออมเงินได้มากขึ้น คือ ลักษณะงานของบุคลากรที่ดีขึ้น บุคคลจะมีรายได้สูงขึ้น มีความสัมพันธ์กับการสะสมหุ้น และการฝากออมทรัพย์พิเศษที่เป็นระยะยาวอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับการวิจัยของชนาภา บุบโพ และคณะ ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์วังเดิม จำกัด (ชนาภา บุบโพ และคณะ, 2564) พบว่ารายได้ของสมาชิกส่งผลต่อจำนวนเงินออมในทิศทางเดียวกัน เนื่องด้วยเงินฝากออมทรัพย์ไม่ใช่เป็นเป็นการออม แต่เป็นการอำนวยความสะดวกของการเคลื่อนไหวสภาพคล่องของเงินสมาชิก รวมทั้งเงินฝากออมทรัพย์มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ และจากผลการศึกษาว่าการที่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่วางแผนทางการเงินในระยะยาว โดยมีการส่งค่าหุ้นกับสหกรณ์อยู่ระหว่าง 1,000 - 4,000 บาทต่อเดือน สอดคล้องกับการวิจัยของเพ็ชรวิชาญ โตศักดิ์ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด (เพ็ชรวิชาญู โตศักดิ์ และคณะ, 2564) ที่พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีการออมเงินเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต ยามเกษียณและการออมเงินเพื่อยามฉุกเฉิน โดยสมาชิกออมเงินกับสหกรณ์เพราะหวังจะได้ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลและดอกเบี้ยทบต้น เพื่อเป็นหลักประกันให้ครอบครัวและสร้างความมั่นคงในอนาคต

2. ลักษณะการทำงานของบุคลากรไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาชำระหนี้ของสมาชิก เนื่องด้วยการหักเงินเพื่อชำระหนี้สหกรณ์นั้นทำการหักเงินจากบัญชีเงินเดือนของสมาชิก แต่ลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมอย่างมีนัยสำคัญ โดยลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์การเลือกกู้เงินประเภทเงินกู้สามัญทั่วไป และนอกจากนั้นลักษณะงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์ต่อเงินกู้ที่เฉพาะเจาะจง เช่น เงินกู้สามัญเพื่อเนกประสงค์ เงินกู้ฉุกเฉิน และเงินกู้พิเศษเพื่อการเคหะสงเคราะห์ แสดงถึงความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมไม่ได้เกี่ยวข้องกับสายงานแต่ขึ้นกับวัตถุประสงค์ในการกู้เงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของกลางใจ แสงวิจิตร ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลก่อนและหลังเรียนรายวิชาการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลางใจ แสงวิจิตร และคณะ, 2559) ที่พบว่า ภาระหนี้สินในส่วนของเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทเงินกู้เงินกู้สามัญ และเงินกู้ฉุกเฉินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมในส่วนของระยะเวลาการมีเงินสำรองไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน และนอกจากนั้นในด้านการกู้เงิน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะณัช เรือนสอน ที่ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ภาระหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพบก จำกัด ของนายทหารชั้นประทวน (ปิยะณัช เรือนสอน, 2561) ที่พบว่า อายุราชการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการกู้เงิน โดยกล่าวว่า ระดับช่วงอายุที่มากขึ้นนั้นมีอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้นตามระยะเวลาในการทำ และต้องสร้างความ

มั่นคงของตนเองและครอบครัว จึงเกิดภาวะการใช้จ่ายที่มากขึ้น ส่งผลทำให้การกู้เงินสูงขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับฝากเงินของสมาชิกสหกรณ์ ฯ และยังมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมเงินของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ (1) สหกรณ์ควรส่งเสริมการวางแผนทางการเงินระยะยาวกับสมาชิกให้มีการออมเป็นระบบในทุก ๆ เดือนให้มากขึ้น เช่น เงินฝากอัตโนมัติรายเดือน ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าธนาคาร รวมถึงการได้รับการยกเว้นภาษีอีกด้วย (2) สหกรณ์ ฯ ควรมีวิธีการควบคุมหรือลดความเสี่ยงจากการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะการการกู้ประเภทสามัญทั่วไป (โดยบุคคลค้ำประกัน) ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด แต่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง หากผู้กู้ประสบปัญหาก็จะเป็นปัญหาต่อคนค้ำประกันและสหกรณ์ก็จะเสี่ยงจากการเรียนเก็บหนี้ (3) ข้อเสนอแนะสำหรับสหกรณ์ในการเพื่อกระตุ้นการออมเงิน สหกรณ์ควรเพิ่มแรงจูงใจในการฝากเงินของสมาชิกเพื่อจูงใจและเป็นทางเลือกให้สมาชิกออมมากขึ้น และ (4) สหกรณ์ควรจัดให้มีการให้ความรู้ในการวางแผนทางการเงินให้กับสมาชิกสหกรณ์ รวมถึงร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเงินของสมาชิก เพื่อนำไปใช้ในการบริหารความเสี่ยงและวางแผนในการบริหารจัดการการออมและการกู้ยืมของสมาชิกได้อย่างยั่งยืน

References

- Cooperative Auditing Department. (2022). *Savings and debts of Thai cooperative members*. Retrieved March 25, 2023, from https://www.cad.go.th/ewt_news.php?nid=48164
- Klangjai, S. (2016). *Factors related to saving behavior of members of the Prince of Songkla University Savings Cooperative*

- Limited, Surat Thani Branch* (Master's thesis in Business Administration). Prince of Songkla University.
- Chanapa, B., et al. (2021). *Factors affecting savings and borrowing of Wang Derm Savings Cooperative Limited members. Suan Sunandha Rajabhat University Journal of Science and Technology*, 7(1), 420–432.
- Nonglak, V. (2017). *Curriculum and instruction research at Sukhothai Thammathirat Open University*. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University Press.
- Pinyanat, R. (2018). *Debt burden analysis of the Royal Thai Armed Forces Headquarters Savings Cooperative Limited among non-commissioned officers* (Master's thesis in Economics). Rangsit University.
- Phetwicharn, T. (2021). *Saving behavior of members of the Office of the Auditor General Savings Cooperative Limited* (Master's thesis in Business Administration, Accounting). Ramkhamhaeng University.
- Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (2023). *All personnel at Nakhon Si Thammarat Rajabhat University*. Retrieved May 20, 2023, from https://race.nstru.ac.th/home_ex/eportfolio/index.php/Generalfind
- Nakhon Si Thammarat Rajabhat University Savings Cooperative Limited. (2022). *Annual report 2022*. Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

Kasikorn Research Center. (2023). *Household debt in Q1/2023 recorded at 90.6% of GDP*. Retrieved March 19, 2023, from <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/>

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.

Polit, D., & Hungler, B. (2004). *Nursing research: Principles and methods*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.